

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG GIẢNG DẠY MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG LÝ TỰ TRỌNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Đỗ Thị Ngát

Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh

Email: dothingat@lttc.edu.vn.

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm rõ vai trò của hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Giáo dục chính trị đối với việc nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục cho sinh viên. Trên cơ sở khảo sát thực tiễn triển khai tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh, bài viết chỉ ra những kết quả đạt được, đồng thời làm rõ một số hạn chế trong tổ chức hoạt động trải nghiệm. Từ đó, đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động trải nghiệm, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy môn Giáo dục chính trị trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

Từ khóa: Hoạt động trải nghiệm, nâng cao, giáo dục chính trị, Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh. **Nhận bài:** 15/12/2025; **Biên tập:** 16/12/2025; **Phản biện:** 22/12/2025; **Duyệt đăng:** 29/12/2025.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, trong lĩnh vực giáo dục, việc gắn kết giữa lý luận và thực tiễn được xem là yêu cầu cấp thiết nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu phát triển của xã hội. Đặc biệt, đối với môn Giáo dục chính trị - môn học có vai trò quan trọng trong việc trang bị cho sinh viên những tri thức nền tảng về chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước - thì yêu cầu gắn lý luận với thực tiễn càng trở nên quan trọng. Để những tri thức này trở nên sinh động, dễ tiếp nhận và có tính ứng dụng cao, giảng viên cần áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, trong đó, hoạt động trải nghiệm (HĐTN) là chiếc cầu nối hiệu quả, giúp sinh viên quan sát, thực hành và rút ra bài học cho bản thân.

Tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM), việc triển khai HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị trong thời gian qua đã đạt được một số kết quả tích cực. Tuy nhiên, các HĐTN vẫn còn những hạn chế nhất định về quy mô, hình thức tổ chức và hiệu quả tác động. Xuất phát từ thực tiễn đó, bài viết tập trung phân tích vai trò của các HĐTN, đánh giá thực trạng triển khai, đồng thời đề xuất một số giải pháp thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị, qua đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực vừa giỏi chuyên môn, vừa vững vàng về bản lĩnh chính trị trong giai đoạn hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Giáo dục chính trị

Theo Từ điển Tiếng Việt, trải nghiệm được hiểu là “trải qua, kinh qua”. Trong giáo dục, HĐTN là hình thức học tập trong đó người học trực tiếp tham gia vào các tình huống, sự kiện hoặc nhiệm vụ gắn với

đời sống xã hội, qua đó hình thành và phát triển tri thức, kỹ năng và thái độ. Học tập môn Giáo dục chính trị nhằm hình thành thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cách mạng và bồi dưỡng niềm tin, lý tưởng cho sinh viên. Tuy nhiên, nội dung môn học mang tính khái quát, trừu tượng, khó tiếp thu, hơn nữa đây không phải là môn học chuyên ngành nên sinh viên ít ưu tiên, thiếu hứng thú và học mang tính đối phó, chỉ nhằm đủ điều kiện qua môn. Vì vậy triển khai các HĐTN có vai trò đặc biệt quan trọng, thể hiện:

- Tăng tính trực quan, sinh động cho bài học. Triển khai các HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị thực chất là đưa tri thức lý luận gắn với đời sống thực tiễn vào bài học, giúp sinh viên dễ hiểu, dễ nhớ, dễ vận dụng, đồng thời gắn kết giữa lý thuyết và thực hành. Thay vì chỉ tiếp nhận các khái niệm trừu tượng, sinh viên được quan sát, tham gia và trải nghiệm trực tiếp các tình huống thực tiễn liên quan đến nội dung môn học. Sự kết hợp giữa nghe - nhìn - làm giúp sinh viên hình dung rõ hơn bản chất vấn đề, khắc phục tính trừu tượng vốn có của môn học, từ đó tạo hứng thú và nâng cao hiệu quả tiếp thu kiến thức.

- Tạo cơ hội để giảng viên đổi mới phương pháp giảng dạy. Việc tổ chức HĐTN giúp giảng viên kết hợp linh hoạt giữa giảng dạy lý thuyết với thực tiễn đời sống xã hội, làm cho bài giảng trở nên sinh động và thuyết phục hơn. Đồng thời, giảng viên có điều kiện vận dụng các phương pháp dạy học tích cực như dạy học dự án, thảo luận nhóm, mô phỏng tình huống, đóng vai..., từng bước khắc phục lối dạy học thuyết giảng một chiều. Qua đó, vai trò định hướng, tổ chức và dẫn dắt của giảng viên được phát huy rõ nét, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị.

- Giúp sinh viên học tập một cách tích cực: Khi được trực tiếp quan sát, tham gia và thực hành thông qua các HĐTN, sinh viên học tập với tinh thần

chủ động, tự giác và nghiêm túc hơn. Không chỉ tiếp thu kiến thức một cách sinh động, sinh viên còn có cơ hội vận dụng lý luận vào thực tiễn, từ đó hiểu sâu và ghi nhớ bền vững. Quá trình này góp phần chuyển biến nhận thức của sinh viên từ “học để đối phó” sang “học để hiểu và vận dụng”, giúp các em nhận thấy rõ giá trị và ý nghĩa thiết thực của môn Giáo dục chính trị đối với nghề nghiệp và cuộc sống

- Phát triển những kỹ năng cần thiết cho sinh viên. Thông qua HĐTN, sinh viên không chỉ quan sát mà còn phải tích cực tham gia, thể hiện trách nhiệm cá nhân và tinh thần hợp tác. Qua đó, các em được rèn luyện nhiều kỹ năng quan trọng như giao tiếp, thuyết trình, làm việc nhóm, quản lý thời gian và tư duy phản biện. Kiến thức không chỉ đến từ giảng viên mà còn từ quá trình tự tìm tòi, khám phá thông tin đa chiều, giúp sinh viên mở rộng hiểu biết và làm giàu vốn tri thức. Những kỹ năng này không chỉ phục vụ việc học tập môn Giáo dục chính trị mà còn có ý nghĩa thiết thực đối với nghề nghiệp tương lai của sinh viên

2.2. Thực trạng triển khai hoạt động trải nghiệm trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. HCM.

Thực tiễn quá trình công tác tại trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP.HCM trong thời gian qua, bản thân tôi nhận thấy việc triển khai HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị đã đạt được nhiều kết quả tích cực, góp phần nâng cao chất lượng dạy học và hiệu quả giáo dục chính trị cho sinh viên, cụ thể:

- Nhà trường đã quan tâm tạo điều kiện về chủ trương, kế hoạch và phối hợp các đơn vị liên quan trong việc tổ chức các HĐTN, góp phần bảo đảm tính khả thi và hiệu quả của việc triển khai HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị.

- Đội ngũ giảng viên từng bước nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của HĐTN trong dạy học môn Giáo dục chính trị và đã chủ động đổi mới phương pháp giảng dạy. Bên cạnh hình thức giảng dạy truyền thống trên lớp, giảng viên đã tổ chức nhiều HĐTN nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận đời sống chính trị - xã hội một cách trực quan. Trong mỗi học kỳ, giảng viên đã triển khai một số hoạt động như: các cuộc thi tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh; các cuộc thi thiết kế video, poster, infographic; tổ chức cho sinh viên tham quan bảo tàng, di tích lịch sử - văn hóa và tham gia các hoạt động thiện nguyện. Những hình thức này bước đầu đã góp phần làm cho bài học trở nên sinh động hơn, khơi gợi hứng thú học tập và nâng cao khả năng vận dụng kiến thức chính trị vào thực tiễn của sinh viên.

- Một bộ phận sinh viên đã thể hiện tinh thần tích cực, chủ động và hứng thú khi tham gia các HĐTN do giảng viên tổ chức. Sinh viên không chỉ tham gia đầy đủ các hoạt động trên lớp mà còn tích cực hưởng ứng các HĐTN ngoài nhà trường. Thông

qua đó, sinh viên từng bước được rèn luyện và phát triển các kỹ năng cần thiết như kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm, quản lý thời gian, đồng thời nâng cao khả năng vận dụng kiến thức đã học vào giải quyết các vấn đề thực tiễn.

- Thông qua các HĐTN, nhận thức chính trị và thái độ học tập của sinh viên đối với môn học từng bước có sự chuyển biến tích cực; sinh viên quan tâm hơn đến các vấn đề thời sự, xã hội, từ đó hình thành ý thức công dân và trách nhiệm xã hội phù hợp với yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực trong giai đoạn hiện nay.

Bên cạnh những kết quả bước đầu, thực trạng triển khai HĐTN trong dạy học Giáo dục chính trị vẫn còn không ít hạn chế:

- Nhà trường chưa xây dựng kế hoạch dài hạn và quy trình tổ chức HĐTN thống nhất. Các hoạt động chủ yếu phụ thuộc vào giảng viên hoặc quy mô tổ chức của các đoàn thể, dẫn đến sự thiếu nhất quán giữa các lớp, khóa học và giảng viên. Do đó, HĐTN còn mang tính tự phát, chưa được xác định là thành tố chính thức trong cấu trúc học phần Giáo dục chính trị.

- Một bộ phận sinh viên chưa thực sự hứng thú với HĐTN. Một số giảng viên chưa được bồi dưỡng đầy đủ về phương pháp thiết kế, tổ chức và đánh giá HĐTN, còn lúng túng trong việc xác định mục tiêu, tổ chức hoạt động, xử lý tình huống và khai thác sản phẩm trải nghiệm. Điều này ảnh hưởng nhất định đến chất lượng và hiệu quả của HĐTN.

- Một bộ phận sinh viên chưa thực sự hứng thú với HĐTN. Do môn Giáo dục chính trị không thuộc khối kiến thức chuyên ngành, nhiều sinh viên vẫn học tập với tâm lý bắt buộc, chưa xuất phát từ nhu cầu thực tiễn. Điều này dẫn đến tình trạng học đối phó, thiếu chủ động và chưa nhận thức đầy đủ ý nghĩa của HĐTN đối với nghề nghiệp tương lai. Khi tham gia HĐTN, một số sinh viên còn mang tính hình thức, làm giảm hiệu quả giáo dục của hoạt động.

- Nguồn kinh phí dành cho HĐTN của môn học còn hạn chế. Việc tổ chức các hoạt động ngoài nhà trường, mời báo cáo viên hoặc kết nối tham quan thực tế phụ thuộc nhiều vào kinh phí, trong khi phần lớn chi phí do giảng viên hoặc sinh viên tự chi trả. Điều này gây khó khăn trong việc triển khai các hoạt động có quy mô, chất lượng và tính bền vững.

- Hoạt động trải nghiệm chưa đa dạng: Các HĐTN hiện nay chủ yếu tập trung vào thảo luận nhóm, phân tích tình huống, hoạt động truyền thông - tuyên truyền hoặc tham quan bảo tàng, di tích lịch sử. Mặc dù có giá trị giáo dục, song các hoạt động này chưa gắn kết sâu với thực tiễn nghề nghiệp của sinh viên. Địa điểm và đối tượng trải nghiệm còn hạn chế, chưa mở rộng đến các cơ quan, tổ chức, đơn vị xã hội, làm giảm cơ hội để sinh viên tiếp cận thực tế đa chiều.

Như vậy, mặc dù đã tích cực triển khai các

HĐTN trong quá trình dạy học môn Giáo dục chính trị nhưng cũng còn những hạn chế. Vì vậy để nâng cao hiệu quả của HĐTN, thì cần phải có những giải pháp cụ thể.

2.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động trải nghiệm trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. HCM.

- Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của việc đưa hoạt động trải nghiệm vào trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị. Việc lồng ghép HĐTN trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị là giải pháp cần thiết nhằm khắc phục tính khô khan của môn học, đồng thời làm cho nội dung lý luận trở nên sinh động và gắn bó hơn với đời sống thực tiễn. Để thực hiện hiệu quả giải pháp này, nhà trường cần triển khai đồng bộ nhiều hình thức như: tổ chức tập huấn, hội thảo chuyên đề; xây dựng tài liệu hướng dẫn và video minh chứng nhằm lan tỏa những mô hình, kinh nghiệm HĐTN hiệu quả. Bên cạnh đó, nhà trường cần chủ động tổ chức các hoạt động tham quan, trải nghiệm tại doanh nghiệp, bảo tàng, di tích lịch sử - văn hóa. Đồng thời, cần xây dựng cơ chế khen thưởng đối với giảng viên tích cực đổi mới phương pháp giảng dạy và có chính sách hỗ trợ sinh viên có hoàn cảnh khó khăn nhằm bảo đảm mọi sinh viên đều có cơ hội tham gia HĐTN.

- Xây dựng kế hoạch khoa học, phù hợp với nội dung môn học. Giảng viên cần xác định rõ mục tiêu giáo dục của từng HĐTN nhằm củng cố kiến thức lý luận, bồi dưỡng niềm tin chính trị, hình thành kỹ năng công dân và phát triển phẩm chất đạo đức cách mạng cho sinh viên. Giảng viên cần xác định rõ hình thức và phương pháp tổ chức như thảo luận nhóm, mô phỏng, dự án học tập, hoặc kết hợp tham quan trực tiếp và trực tuyến. Trong kế hoạch cần quy định nhiệm vụ trước - trong - sau hoạt động, bao gồm chuẩn bị (tìm hiểu, chia nhóm), thực hiện (ghi chép, phỏng vấn, thu thập tư liệu) và tổng kết (báo cáo, thuyết trình, rút kinh nghiệm). Mỗi kế hoạch cần có tiêu chí đánh giá cụ thể về mức độ tham gia, ý thức học tập và khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Việc xây dựng kế hoạch khoa học, linh hoạt giúp hoạt động trải nghiệm trở nên sinh động, hấp dẫn và góp phần phát triển toàn diện năng lực chính trị - xã hội cho sinh viên.

- Đa dạng hóa các hình thức tổ chức. Giảng viên có thể tổ chức nhiều hình thức HĐTN phong phú như các cuộc thi, hội thi tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam; mời báo cáo viên, nhân chứng lịch sử hoặc chuyên gia tham gia giao lưu, tọa đàm; tổ chức hội thảo chuyên đề, mô phỏng phiên tòa, hội nghị hoặc các hoạt động nhập vai về các vấn đề chính trị - xã hội. Thông qua đó, sinh viên được rèn luyện tư duy phản biện, kỹ năng giao tiếp, thuyết trình, làm việc nhóm và giải quyết tình huống thực tiễn. Bên cạnh đó, giảng viên có thể tổ chức các

dự án truyền thông chính trị như thiết kế video, poster, infographic tuyên truyền về các giá trị dân chủ, bình đẳng, yêu nước và trách nhiệm công dân. Ngoài hoạt động trong trường, giảng viên nên tổ chức tham quan di tích, bảo tàng, cơ quan Đảng, đoàn thể để sinh viên quan sát, giao lưu và học hỏi. Những trải nghiệm này giúp sinh viên hiểu rõ hơn cơ cấu, chức năng của hệ thống chính trị, đồng thời củng cố niềm tin vào con đường xã hội chủ nghĩa. Việc đa dạng hóa hình thức tổ chức giúp sinh viên tiếp cận tri thức chính trị một cách trực quan, khơi gợi hứng thú học tập và gắn lý luận với thực tiễn.

- Gắn kết các hoạt động với đánh giá kết quả học tập của sinh viên. Giảng viên cần xác định rõ mối liên hệ giữa từng HĐTN với chuẩn đầu ra của học phần, đồng thời xây dựng phương thức đánh giá phù hợp với đặc thù của từng loại hình hoạt động. Mỗi HĐTN cần được thiết kế gắn với một hoặc nhiều tiêu chí đánh giá năng lực cụ thể như năng lực tư duy chính trị - xã hội, năng lực giao tiếp và hợp tác, kỹ năng trình bày - phản biện, cũng như khả năng vận dụng lý luận vào thực tiễn đời sống.

Bên cạnh đó, cần đa dạng hóa các hình thức đánh giá nhằm phản ánh toàn diện cả quá trình và kết quả học tập của sinh viên. Thay vì chỉ dựa vào điểm số của bài thi viết, giảng viên có thể kết hợp nhiều hình thức đánh giá linh hoạt và sáng tạo như:

Đánh giá quá trình: mức độ tham gia, tinh thần hợp tác, thái độ học tập;

Đánh giá sản phẩm học tập: video, poster, bài thu hoạch, bài thuyết trình nhóm;

Tự đánh giá và đánh giá chéo giữa các nhóm sinh viên;

Đánh giá phản hồi từ giảng viên và cộng đồng trong các hoạt động thực tế.

Cách đánh giá đa chiều này giúp phản ánh chính xác năng lực được hình thành, đồng thời tạo môi trường học tập công bằng, khuyến khích sinh viên tích cực, sáng tạo và có trách nhiệm hơn trong học tập.

- Tăng cường hỗ trợ về cơ sở vật chất và kinh phí. Giảng viên cần chủ động xây dựng kế hoạch chi tiết cho từng HĐTN, trong đó xác định rõ mục tiêu, nội dung, thời gian, địa điểm, số lượng sinh viên tham gia và dự trù kinh phí cụ thể. Trên cơ sở đó, giảng viên đề xuất với nhà trường hỗ trợ về tài chính, cơ sở vật chất, phương tiện và thiết bị phục vụ giảng dạy, đồng thời phối hợp với các tổ chức, đơn vị bên ngoài như Đoàn - Hội, bảo tàng, cơ quan chính trị, doanh nghiệp hoặc cựu sinh viên để huy động các nguồn lực xã hội.

Giảng viên cũng cần khai thác tối đa cơ sở vật chất sẵn có của nhà trường như phòng học đa năng, thiết bị trình chiếu, khu trưng bày tư liệu lịch sử, hoặc ứng dụng công nghệ thông tin để tổ chức tham quan trực tuyến, học tập ảo. Việc được đầu tư và hỗ trợ đầy đủ sẽ giúp mở rộng cơ hội tham gia cho sinh viên, tăng tính thực chất của hoạt động,

giảm hình thức, đồng thời nâng cao sức hấp dẫn và hiệu quả của môn Giáo dục chính trị.

3. Kết luận

Hoạt động trải nghiệm có vai trò quan trọng trong dạy học môn Giáo dục chính trị, góp phần khắc phục tính khô khan, trừu tượng của môn học, nâng cao hứng thú học tập và hiệu quả tiếp thu kiến thức của sinh viên. Thực tiễn triển khai tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP. HCM cho thấy, bên cạnh những kết quả bước đầu đạt được, việc tổ chức hoạt động trải nghiệm vẫn còn tồn tại một số hạn chế về kế hoạch, hình thức tổ chức, cơ chế đánh giá và điều kiện bảo đảm.

Để nâng cao hiệu quả của HĐTN trong dạy học môn Giáo dục chính trị cần triển khai đồng bộ các giải pháp: nâng cao nhận thức, xây dựng kế hoạch khoa học, đa dạng hóa hình thức tổ chức, gắn kết hoạt động trải nghiệm với đánh giá kết quả học tập và tăng cường các điều kiện bảo đảm là cần thiết

nhằm phát huy hiệu quả của hoạt động trải nghiệm. Qua đó, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy môn Giáo dục chính trị và hình thành cho sinh viên bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và ý thức trách nhiệm công dân trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*.
- [2]. Ban Tuyên giáo Trung ương (2021). *Chương trình giáo dục lý luận chính trị trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- [3]. Hoàng Phê (2003, chủ biên). *Từ điển Tiếng Việt*. Nxb. Đà Nẵng.
- [4]. Nguyễn Thị Hồng Vân. *Vận dụng hoạt động trải nghiệm trong giảng dạy các môn lý luận chính trị ở trường cao đẳng, đại học*. Tạp chí Giáo dục, số 498, tr. 43 - 47.

Enhancing the effectiveness of experiential activities in teaching political education at Ly Tu Trong College, Ho Chi Minh City

Do Thi Ngat

Ly Tu Trong College, Ho Chi Minh City
Email: dothingat@lffc.edu.vn.

Abstract: This article clarifies the role of experiential activities in teaching political education in improving the quality and effectiveness of education for students. Based on a survey of the practical implementation at Ly Tu Trong College in Ho Chi Minh City, this article highlights the achievements and clarifies some limitations in organizing experiential activities. Based on this, solutions are proposed to improve the effectiveness of organizing experiential activities, contributing to enhancing the quality of teaching political education in the context of current educational innovation.

Keywords: Experiential activities, improvement, political education, Ly Tu Trong College in Ho Chi Minh City.